

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే

॥ ద్విపంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ద్విపంచాశః సర్గః ॥

రావణేన సీతాయా అపహరణం

సా తు తారాధిపముఖీ రావణేన నిరీక్ష్వ తం ।
గృధ్రరాజం వినిహతం విలలాప సుదుఃఖితా ॥ 3.52.1 ॥

నిమిత్తం లక్షణం స్వప్నం శకునిస్వరదర్శనం ।
అవశ్యం సుఖదుఃఖేషు నరాణాం పరిదృశ్యతే ॥ 3.52.2 ॥

న నూనం రామ జానాసి మహద్వ్యసనమాత్మనః ।
ధావంతి నూనం కాకుత్స్థ మదర్థం మృగపక్షిణః ॥ 3.52.3 ॥

అయం హి కృపయా రామ మాం త్రాతుమిహ సంగతః ।
శేతే వినిహతో భూమౌ మమాభాగ్యాద్ విహంగమః ॥ 3.52.4 ॥

త్రాహి మామద్య కాకుత్స్థ లక్ష్మణేతి వరాంగనా ।
సుసంత్రస్తా సమాక్రందచ్ఛ్వాత్వా తు యథాంతికే ॥ 3.52.5 ॥

తాం క్లిష్టమాల్యాభరణాం విలపంతీమనాథవత్ ।
అభ్యధావత వైదేహీం రావణో రాక్షసాధిపః ॥ 3.52.6 ॥

తాం లతామివ వేష్టంతీమాలింగంతీం మహాద్రుమాన్ ।
ముంచ ముంచేతి బహుశః ప్రాప తాం రాక్షసాధిపః ॥ 3.52.7 ॥

క్రోశంతీం రామ రామేతి రామేణ రహితాం వనే |
జీవితాంతాయ కేశేషు జగ్రాహాంతకసన్నిభః || 3.52.8 ||

ప్రధర్షితాయాం వైదేహ్యాం బభూవ సచరాచరం |
జగత్ సర్వమమర్యాదం తమసాంధేన సంవృతం || 3.52.9 ||

న వాతి మారుతస్తత్ర నిష్పృభోఽభూద్ దివాకరః |
దృష్ట్వా సీతాం పరామృష్టాం దేవో దివ్యేన చక్షుషా || 3.52.10 ||

కృతం కార్యమితి శ్రీమాన్ వ్యాజహార పితామహః |
ప్రహృష్టా వ్యథితాశ్చాసన్ సర్వే తే పరమర్షయః || 3.52.11 ||

దృష్ట్వా సీతాం పరామృష్టాం దండకారణ్యవాసినః |
రావణస్య వినాశం చ ప్రాప్తం బుద్ధ్వా యదృచ్ఛయా || 3.52.12 ||

స తు తాం రామ రామేతి రుదతీం లక్ష్మణేతి చ |
జగామాదాయ చాకాశం రావణో రాక్షసేశ్వరః || 3.52.13 ||

తప్తాభరణవర్ణాంగీ పీతకౌశేయవాసినీ |
రరాజ రాజపుత్రీ తు విద్యుత్సౌదామనీ యథా || 3.52.14 ||

ఉద్ధూతేన చ వస్త్రేణ తస్యాః పీతేన రావణః |
అధికం పరిబభ్రాజ గిరిర్దీప్త ఇవాగ్నినా || 3.52.15 ||

తస్యాః పరమకల్యాణ్యాస్తామ్రాణి సురభీణి చ |
పద్మపత్రాణి వైదేహ్యా అభ్యకీర్యంత రావణం || 3.52.16 ||

తస్యాః కౌశేయముద్ధూతమాకాశే కనకప్రభం |
బభౌ చాదిత్యరాగేణ తామ్రమభ్రమివాతపే || 3.52.17 ||

తస్యాస్తద్ విమలం వక్త్రమాకాశే రావణాంకగం |
న రరాజ వినా రామం వినాలమివ పంకజం || 3.52.18 ||

బభూవ జలదం నీలం భిత్త్వా చంద్ర ఇవోదితః |
సులలాటం సుకేశాంతం పద్మగర్భాభమవ్రణం || 3.52.19 ||

శుక్లేః సువిమలైర్దంతైః ప్రభావద్భిరలంకృతం |
తస్యాః సునయనం వక్త్రమాకాశే రావణాంకగం || 3.52.20 ||

రుదితం వ్యపమృష్టాస్త్రం చంద్రవత్ప్రియదర్శనం |
సునాసం చారుతామ్రోష్టమాకాశే హాటకప్రభం || 3.52.21 ||

రాక్షసేంద్రసమాధూతం తస్యాస్తద్ వదనం శుభం |
శుశుభే న వినా రామం దివా చంద్ర ఇవోదితః || 3.52.22 ||

సా హేమవర్ణా నీలాంగం మైథిలీ రాక్షసాధిపం |
శుశుభే కాంచనీ కాంచీ నీలం గజమివాశ్రితా || 3.52.23 ||

సా పద్మపీతా హేమాభా రావణం జనకాత్మజా |
విద్యుద్ ఘనమివావిశ్య శుశుభే తప్తభూషణా || 3.52.24 ||

తస్యా భూషణఘోషేణ వైదేహ్య రాక్షసేశ్వరః |
బభూవ విమలో నీలః సఘోష ఇవ తోయదః || 3.52.25 ||

ఉత్తమాంగచ్యుతా తస్యాః పుష్పవృష్టిః సమంతతః |
సీతాయా హ్రీయమాణాయాః పపాత ధరణీతలే || 3.52.26 ||

సా తు రావణవేగేన పుష్పవృష్టిః సమంతతః |
సమాధూతా దశగ్రీవం పునరేవాభ్యవర్తత || 3.52.27 ||

అభ్యవర్తత పుష్పాణాం ధారా వైశ్రవణానుజం |
నక్షత్రమాలా విమలా మేరుం నగమివోన్నతం || 3.52.28 ||

చరణాన్నూపురం భ్రష్టం వైదేహ్య రత్నభూషితం |
విద్యున్నండలసంకాశం పపాత ధరణీతలే || 3.52.29 ||

తరుప్రవాలరక్తా సా నీలాంగం రాక్షసేశ్వరం |
ప్రశోభయత వైదేహీ గజం కక్ష్యవ కాంచనీ || 3.52.30 ||

తాం మహోల్కామివాకాశే దీప్యమానాం స్వతేజసా |
జహారాకాశమావిశ్య సీతాం వైశ్రవణానుజః || 3.52.31 ||

తస్యాస్తాన్యగ్నివర్ణాని భూషణాని మహీతలే |
సఘోషాణ్యవశీర్యంత క్షీణాస్తారా ఇవాంబరాత్ || 3.52.32 ||

తస్యాః స్తనాంతరాద్ భ్రష్టో హారస్తారాధిపద్యుతిః |
వైదేహ్య నిపతన్ భాతి గంగేవ గగనచ్యుతా || 3.52.33 ||

ఉత్పాతవతాభిరతా నానాద్విజగణాయుతాః |
మా భైరితి విధూతాగ్రా వ్యాజప్తురివ పాదపాః || 3.52.34 ||

నలినో ధ్వస్తకమలాస్త్రస్తమీనజలేచరాః |
సఖీమివ గతోత్సాహం శోచంతీవ స్మ మైథిలీం || 3.52.35 ||

సమంతాదభిసంపత్య సింహవ్యాఘ్రమృగద్విజాః |
అన్వధావంస్తదా రోషాత్ సీతాచ్ఛాయానుగామినః || 3.52.36 ||

జలప్రపాతాస్త్రముఖాః శృంగైరుచ్చితబాహుభిః |
సీతాయాం హ్రాయమాణాయాం విక్రోశంతీవ పర్వతాః || 3.52.37 ||

హ్రాయమాణాం తు వైదేహీం దృష్ట్వా దీనో దివాకరః |
ప్రవిధ్వస్తప్రభః శ్రీమానాసీత్ పాండురమండలః || 3.52.38 ||

నాస్తి ధర్మః కుతః సత్యం నార్జవం నాన్యశంసతా |
యత్ర రామస్య వైదేహీం సీతాం హరతి రావణః || 3.52.39 ||

ఇతి భూతాని సర్వాణి గణశః పర్యదేవయన్ |
 విత్రస్తకా దీనముఖా రురుదుర్మగపోతకాః || 3.52.40 ||

ఉద్వీక్ష్కోద్వీక్ష్వ నయనైర్భయాదివ విలక్షణైః |
 సుప్రవేపితగాత్రాశ్చ బభూవుర్వనదేవతాః || 3.52.41 ||

విక్రోశంతీం దృఢం సీతాం దృష్ట్వా దుఃఖం తథా గతాం |
 తాం తు లక్షణ రామేతి క్రోశంతీం మధురస్వరాం || 3.52.42 ||

అవేక్షమాణాం బహుశో వైదేహీం ధరణీతలం |
 స తామాకులకేశాంతాం విప్రమృష్టవిశేషకాం |
 జహారాత్మవినాశాయ దశగ్రీవో మనస్వినీం || 3.52.43 ||

తతస్తు సా చారుదతీ శుచిస్మితా
 వినాకృతా బంధుజనేన మైథిలీ |
 అపశ్యతీ రాఘవలక్షణావృభౌ
 వివర్ణవక్త్రా భయభారపీడితా || 3.52.44 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ద్విపంచాశః సర్గః ||